

IL-KUMMIEDJA

Ta' GER. AZZOPARDI

Mort rajt tigrija u wara l-korsa kulhadd jilheg bil-gheja u hsiebi mar fuq il-kummiedja tal-hajja.

Lejl u nhar it-tigrija ghaddejja, hsejjes il-mixi ma jieqfu gatt, deni ta' ziemel fuq kulhadd, min jigri, min jimxi, min iwerrek, min jofrok, min igħagġel, kulhadd ihejji ruħu u ġismu biex jilhaq bħal haddiehor jew qabel haddiehor, hadd ma jrid jibqa' lura.

Hares lejhom dewwidija, jitkaxkru 'l quddiem, nisa u rgjel, għonja u fqar, kbar u żgħar, sbieh u koroh, għorrief u boloh, kapitalist u haddiem, qaddis u midneb, avukat u gattiel, pulizija u halliel, imħallef u hati, tabib u marid, perit u bennej, isqof, qassis, patri u soru, saħansitra "Les Gavroches" — mill-Barrakka — ikaxkar lil ħutu!

Kulhadd ihokk ma' xulxin, hallata ballata, m'hemmx tfittxi-ja ta' klassi jew partit, kulhadd ifendi għal rasu. Min jitlob, min jidghi, min ifaħħar, min jishet, min jidhak, min igħanni, min jibki u min igorr u jinghi, imma kulhadd miexi flimkien fit-tigrija bla tmiem, għax min jieqaf jistrieħ jibqa' f'nofs triq.

Min jitwieled irid igħix u biex igħix irid jimxi, ikollu jieħu sehem fit-tigrija. It-tarbija tistenna li tikber, il-fqir jistenna li jistagħna, il-maħkum jixtieq li jaħkem, il-lavrant iħabrek biex isir imgħallem, l-imgħallem jirsisti biex isir *manager*, l-istudent irid isir is-surmast, il-kapitalist ihewden biex l-eluf jagħmilhom miljuni, min għamel fabbrika jrid jifdiha l-ghada li bdiet taħdem, min għandu dar irid jagħmel palazz u l-prinċep ikollu seba' mitt sena sa ma jsir re.

Fit-tigrija kulhadd iħaffef, il-ghaliex inkella jibqa' lura. Min għandu n-nifs u s-saħħa jaqta' 'l quddiem, min għandu stonku xierref igerrah kollox, min jiffaħ erħilu jimbotta, iwarrah min-nofs lid-dgħajfef, igħaffeg lill-magħtub u jishaq liċ-ċekjen, basta hu jieħu l-ewwel fit-tigrija tal-hajja!!!

Hemm il-ġid, hemm il-ghana, hemm id-deheb, li kulhadd iħobb—mhux iċ-ċawla biss—hemm l-ambizzjoni, hemm il-vanità, l-aqwa tliet ħwejjeg li jheggu 'l umanità fit-tigrija bla waqfien. L-ambizzjoni hi dik li għamlet id-dinja tal-lum, il-vanità hi dik li dejjem mexxietha u tibqa' tmexxiha u l-unuri huma l-aqwa wiri

tal-vanità, il-f●hrija hi l-molla li tgħolli l-bniedem; fahħar lir-re u jaghtik medalja, maqdr u jitfgħek il-ħabs. fahħar lil kulħadd u kulħadd igħid kemm int raġel, iżda tkellem ċar, kif tħoss fuq dak li jkun, u jgħidulek kemm int goff, pastaż, m'intix tajjeb għas-soċjetà, għaliex il-vanità ma tridx ħlief ipokrisija. Il-vanità qiegħda fuq kulħadd, ibda mill-qattus u d-dundjan u ibqa' sejjer sa l-oghla bnedmin, għad li kollha jgħidu li ma humiex vanitużi.

U din it-tigrija tibqa' sejra sakemm ir-riglejn jegħjew, il-qalb tieqaf mit-taħbit, il-għajnejn irabbu ż-żlieġa u r-ruħ biss li tibqa' u ttir. U l-kummiedja tispiċċa billi jehduh ta' "povru" u jidfnuh fil-komun jew b'funeral gwapp, b'qabar mhux imżanzan u monument li jfakkar it-tieba u l-avanz tiegħu fil-ħajja u..... s-sliem jalla..... mit-trab għat-trab!!!